

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia/ implementácia práva EÚ
<i>V prípade transpozície/implementácie uveďte zoznam transponovaných/implementovaných predpisov: -</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	28. mája - 6. júna 2024
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	27. júna. – 18. júla 2024
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	október 2024

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Návrh zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“) reaguje na zmenené spoločenské podmienky, ku ktorým došlo za viac ako dvadsať rokov existencie zákona o ochrane svedka a tiež na existenciu nových závažných foriem trestnej činnosti a preto rozširuje okruh trestných činov, pri ktorých je možné svedka zaradiť do programu ochrany. Dôvodom novej právnej úpravy je aj legislatívna a procesná komplikovanosť zákona o ochrane svedka, ako aj existencia niektorých oblastí ochrany svedka, ktoré nie sú legislatívne upravené.
3. Ciele a výsledný stav
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i> Cieľom predloženého návrhu zákona je skvalitniť a zjednodušiť legislatívu ochrany svedka a osôb, ktoré sú v rámci programu ochrany v tom istom postavení ako svedok. Po prijatí nového zákona o ochrane svedka má byť administratívny a schvaľovací proces programu ochrany jednoduchší, má sa zabezpečiť kontrola programu ochrany Policajným zborom, má sa upraviť ekonomické zabezpečenie chráneného svedka, zabezpečiť jeho istejšie postavenie aj po skončení programu ochrany a upraviť sa má aj medzinárodná spolupráca v oblasti ochrany svedka.
4. Dotknuté subjekty
<i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i> A: Predkladatelia návrhu na začatie programu ochrany a návrhu na ukončenie programu ochrany - prokurátor, - vyšetrovateľ, - predseda senátu/sudca, - samosudca, - útvar Policajného zboru vykonávajúci program ochrany; B: Komisia - predseda komisie, člen komisie a ich náhradníci – príslušníci Policajného zboru, - členovia komisie a ich náhradníci – zamestnanci Ministerstva spravodlivosti (z oblasti súdnictva a väzenstva), - člen komisie a jeho náhradník – prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky; C: Subjekty realizácie programu ochrany - útvar Policajného zboru vykonávajúci program ochrany,

- Zbor väzenskej a justičnej stráže,
- útvary Policajného zboru;

D: Ohrozený svedok a chránený svedok

- svedok poskytujúci svedeckú výpoveď alebo iný dôkaz o páchatel'ovi alebo okolnostiach trestných činov, na základe čoho u neho vzniká dôvodná obava ohrozenia jeho života alebo zdravia,
- blízka osoba ohrozeného/chráneného svedka;

E: Orgány poskytujúce súčinnosť

- orgány verejnej moci,
- právnické osoby a fyzické osoby.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Alternatívnym riešením je nulový variant, t. j. neprijatie zákona a zachovanie súčasného stavu bez zmien, čo by v praxi znamenalo neodstránenie identifikovaných problémov a systémových nedostatkov zistených aplikáciou zákona od nadobudnutia jeho účinnosti dňom 1. januára 1999.

Pri riešení uvedenej problematiky sa uvažovalo iba s prijatím navrhovanej právnej úpravy, vzhľadom na úlohu vyplývajúcu z Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2024.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno ☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia/implementácia práva EÚ

Uveďte, či v predkladanom návrhu právneho predpisu dochádza ku goldplatingu podľa tabuľky zhody, resp. či ku goldplatingu dochádza pri implementácii práva EÚ.

☐ Áno ☒ Nie

Ak áno, uveďte, ktorých vplyvov podľa bodu 9 sa goldplating týka:

Návrhom zákona nedochádza k transponovaniu/implementácii smerníc EÚ.

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Účelnosť navrhovaného právneho predpisu bude monitorovaná a posudzovaná od nadobudnutia jeho účinnosti priebežne a komplexne po uplynutí 3 rokov. Vyhodnocovať sa bude najmä vplyv navrhovaných úprav na elimináciu, resp. odstránenie problémov vyplývajúcich z aplikačnej praxe, napríklad zjednodušenie administratívnej záťaže optimalizáciou administratívnych procesov (napr. v prípade bezprostredne hroziaceho nebezpečenstva bude návrh na predbežné vykonávanie programu ochrany súčasťou návrhu na začatie programu ochrany), skvalitnenie procesov súvisiacich s predkladaním návrhov na začatie programu ochrany a ukončenie programu ochrany, optimalizácia procesu schvaľovania, zefektívnenie medzinárodnej spolupráce. Pri preskúmaní účelnosti navrhovaného právneho predpisu sa bude dbať i na efektívne využívanie kontrolného mechanizmu vo forme kontroly dodržiavania predbežného vykonávania programu ochrany a kontroly dodržiavania programu ochrany.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

*** posudzovanie sa týka len zmien v I. a II. pilieri univerzálneho systému dôchodkového zabezpečenia s identifikovaným dopadom od 0,1 % HDP (vrátane) na dlhodobom horizonte.

9. Vybrané vplyvy materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☒ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyv na dlhodobú udržateľnosť verejných financií v prípade vybraných opatrení ***	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na limit verejných výdavkov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie Materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne

10. Poznámky
<i>V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.</i> <i>Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).</i> <i>Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.</i> <i>V prípade, že je materiál posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, uveďte internetový odkaz na tento proces.</i> Výdavky súvisiace s programom ochrany budú zabezpečované v rámci aktuálnych limitov rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bez potreby navýšenia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Náklady spojené s poskytovaním ochrany a pomoci chráneným svedkom predstavujú krytý, tzv. obligatórny výdavok, čo vyplýva priamo z ustanovenia § 21 zákona č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zároveň z predkladaného návrhu zákona. Rozpis výdavkov sa nachádza v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu.

Navrhovanou úpravou boli identifikované pozitívne sociálne vplyvy. Návrh zákona ovplyvní len nepatrný počet svedkov trestných činov taxatívne vymedzených v § 2 ods. 1 návrhu zákona, ktorí budú musieť spĺňať aj ostatné podmienky uvedené v tomto ustanovení, aby sa mohli považovať za ohrozených svedkov. O splnení podmienok rozhodne komisia a dotknuté osoby musia s vykonávaním programu ochrany súhlasiť. Návrh zákona ovplyvní aj blízke osoby ohrozených svedkov, ak sa voči nim začne vykonávať program ochrany. Cieľom programu ochrany je, okrem primárnej ochrany života a zdravia chráneného svedka a jeho blízkych osôb, taktiež ich (opätovná) integrácia do spoločnosti. Predpokladané vplyvy predkladaného návrhu na sociálnu oblasť sa nachádzajú v analýze sociálnych vplyvov.

Navrhovaná právna úprava predpokladá pozitívne a aj negatívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Tieto vplyvy sa týkajú len ohrozených, resp. chránených svedkov a ich blízkych osôb špecifikovaných v predchádzajúcom odseku. Pre ohrozených svedkov svedecká výpoveď predstavuje väčšie riziko ohrozenia života alebo zdravia ako vplyvy na zmeny v rodinnom prostredí. Jednoznačne nie je možné uviesť či pozitívne vplyvy prevládajú nad negatívnymi alebo naopak, nakoľko je to individuálne a determinované viacerými faktormi. Dopad návrhu na rodinné prostredie sa nachádza v analýze vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Analýzou navrhovanej právnej úpravy neboli identifikované vplyvy na podnikateľské prostredie, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti ani na služby verejnej správy pre občana.

11. Kontakt na spracovateľa

Uvedte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.
Ministerstvo vnútra SR, Prezídium Policajného zboru, Račianska 45, 812 72 Bratislava
pripomienky.ochrana@minv.sk

12. Zdroje

Uvedte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uvedte danú skutočnosť.

Pri vypracovaní návrhu zákona sa vychádzalo z aplikačnej praxe, legislatívy upravujúcej problematiku ochrany svedka, kvalitatívnych analýz (napr. metóda Delphi, Brainstorming, metóda What if?, atď.), diskusií a konzultácií s relevantnými odbornými subjektmi a výstupov z rokovaní s rezortnými a mimorezortnými orgánmi a z finančných údajov kapitoly Ministerstva vnútra SR.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 091/2024

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☒ Nesúhlasné

Uvedte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi materiálu zostručiť a sprehľadniť časti 2. Definícia a 3. Ciele, 10. Poznámky, ktoré sú príliš obsiahle. Uviesť len čisto požadované povinné relevantné informácie.

Odôvodnenie: Pri doložke ide o dokument, ktorý je potrebné jasne a zrozumiteľne popísať pre prehľadnú orientáciu, rozsiahlejšie a podrobnejšie časti majú byť rozpracované v samotnom materiáli.

Komisia odporúča tiež predkladateľovi Doložku vybraných vplyvov zaradiť ako samostatnú časť a jednotlivé analýzy, čo nasledujú za ňou, zaradiť ako ďalšie samostatné časti materiálu.

Odôvodnenie: Ide o prehľadnosť materiálu a rovnocennosť každej jednej časti ako samostatnej časti materiálu.

V bode 10. Poznámky doložky vybraných vplyvov Komisia za potrebné prehodnotiť konštatovanie v prvom odseku, že „navrhovaná právna úprava bude mať vplyv len na zanedbateľný počet osôb z celkového počtu obyvateľov Slovenskej republiky....“; skupinu dotknutú predloženým návrhom zákona (podliehajúcu najvyššiemu stupňu ochrany svedka) Komisia odporúča špecifikovať len v rámci problematiky, ktorej sa navrhovaná právna úprava dotýka, teda ako podskupinu k hlavnej skupine, ktorou sú osoby - svedkovia, na ktoré sa vzťahuje ochrana podľa Trestného poriadku a nie k celkovému počtu obyvateľov Slovenskej republiky. Táto pripomienka sa primerane vzťahuje aj ak obdobnému zneniu v piatom a šiestom odseku bodu 10. Poznámky doložky vybraných vplyvov.

Vyjadrenie predkladateľa: Pripomienky boli akceptované a zapracované.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený žiadny vplyv na rozpočet verejnej správy. V bode 10. Poznámky je uvedené, že „Výdavky súvisiace s programom ochrany, budú zabezpečované v rámci aktuálnych limitov rozpočtovej kapitoly MV SR, bez potreby navýšenia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. Všetky náklady spojené s poskytovaním ochrany a pomoci chráneným svedkom od založenia „programu ochrany“ predstavujú krytý, tzv. obligatórny výdavok, čo vyplýva priamo z ustanovenia § 20 zákona č. 256/1998 o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zároveň z predkladaného návrhu zákona.“. Z uvedeného vyplýva negatívny, rozpočtovo zabezpečený vplyv. V tejto súvislosti je potrebné vypracovať analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy, tak aby z nej nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv. Zároveň je potrebné upraviť označenie vplyvov na rozpočet verejnej správy v doložke vybraných vplyvov.

Vyjadrenie predkladateľa: *Pripomienky boli akceptované a zapracované.*

Stanovisko predkladateľa:

Doložka vybraných vplyvov bola doplnená o vplyv na rozpočet verejnej správy, pričom výdavky súvisiace s programom ochrany, ktorý je predmetom návrhu zákona, budú zabezpečované v rámci ad hoc limitov rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bez požiadavky na dodatočné navýšenie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu. V prípade nepredvídaných zvýšených nákladov sa s týmito kapitolami dokáže vysporiadať v rámci rozpočtových opatrení.

K sociálnym vplyvom

V bode 4.1.1 riadku f) analýzy sociálnych vplyvov Komisia považuje za potrebné prehodnotiť konštatovanie v prvom odseku, že „konkrétny vplyv finančných príspevkov nemožno kvantitatívne vyjadriť, týka sa však zanedbateľného počtu osôb z celkového počtu obyvateľov Slovenskej republiky“; túto hodnotenú skupinu - svedkovia podliehajúci najvyššiemu stupňu ochrany, ktorým sa bude poskytovať finančná podpora podľa navrhovanej právnej úpravy Komisia odporúča špecifikovať len v rámci problematiky, ktorej sa navrhovaná práva úprava dotýka, teda ako podskupinu k hlavnej skupine, ktorou sú osoby podliehajúce najvyššiemu stupňu ochrany svedka (podľa predloženého návrhu zákona), resp. osoby - svedkovia, na ktoré sa vzťahuje ochrana podľa Trestného poriadku a nie k celkovému počtu obyvateľov Slovenskej republiky.

V bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov Komisia odporúča ako pozitívny vplyv zhodnotiť návrh, ktorým sa rozširuje okruh trestných činov, pri ktorých je možné ohrozeného svedka zaradiť do programu ochrany; teda sa rozširuje aj okruh osôb, na ktoré sa bude ochrana podľa predloženého návrhu zákona vzťahovať v porovnaní so súčasným stavom.

Vyjadrenie predkladateľa: *Pripomienky boli akceptované a zapracované.*

K vplyvom na manželstvo, rodičovstvo a rodinu

Keďže predkladateľ identifikoval v doložke vybraných vplyvov pozitívne aj negatívne vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, Komisia navrhuje predkladateľovi, aby vypracoval predmetnú analýzu v samostatnom dokumente a to ako prílohu Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov č. 8 Analýza vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Zároveň Komisia odporúča predkladateľovi, aby v predmetnej analýze identifikoval len priame vplyvy návrhu zákona o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyjadrenie predkladateľa: *Pripomienky boli akceptované a zapracované.*

**14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)**

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: